

N A R V A N

نشریه آموزشی، علمی و خبری
سازمان پارک‌ها و فضای سبز شهرداری قم

● مهر ماه ۱۳۹۹ ●
● NARVAN. No.11 ●

رئیس کمیسیون عمران و
حمل‌ونقل شورای اسلامی
شهر قم:

**باغ پرندگان قم
به زودی در اختیار
همشهريان قرار
می‌گیرد**

معاون خدمات شهری
شهرداری قم:

**۴ پروژه بزرگ بوستان
۱۰۰۰ هکتاری قم
امسال به بهره‌برداری
می‌رسد**

سر مقاله

محمد جواد مختاری
سرمدیر

آب را به هنر کیمیا کنیم

آب گنجینه‌ای که این روزها بسیار درباره آن صحبت می‌شود، منبعی که مدیریت صحیح آن نشان از توسعه‌یافتگی داشته و باید به‌صورت کلان و با نگاهی جامع به مسائل آن توجه کرد.

بوستانی که هنوز دیده نشده است...

**بوستان بزرگ ولایت در مراحل پایانی
بهره‌برداری**

● مدیرعامل سازمان پارک‌ها و فضای سبز:

فاز نخست بوستان ولایت به مساحت ۳۰۰ هزار مترمربع
بزودی آماده بهره‌برداری است

شهردار قم:

تکمیل بوستان ولایت
نیازمند هم‌افزایی و همکاری
همه مدیران استانی است

مدیرکل دفتر فنی استانداری قم:

ثبت سرانه ۲۰ متر مربعی
در شهری با اقلیم کویری قم
قابل تقدیر است

آب را به هنر کیمیا کنیم

جهشی بزرگ در مدیریت منابع آب فضای سبز شهر قم

۴ پروژه بزرگ بوستان ۱۰۰۰ هکتاری قم امسال به بهره‌برداری می‌رسد

معاون خدمات شهری شهرداری قم با تأکید بر اینکه ۵ پروژه نخست بوستان ۱۰۰۰ هکتاری در دست اقدام است، گفت: این پروژه بزرگ یک نوار شرقی بوده که از جنوب شهر شروع و تا شمال شرقی شهر کشیده می‌شود، این باند ۱۰۰۰ هکتاری دارای ۷ پروژه مهم است که امسال ۴ مورد آن به بهره‌برداری می‌رسد. سید امیر سامع با اشاره به اهمیت توسعه فضای سبز شهری، اظهار داشت: در سال جاری چند بوستان زیبا و مجهز در محله‌های یک و پنج منطقه هشت با مساحت ۳۰ تا ۴۰ هزار متر افتتاح می‌شود، البته این بوستان‌ها در حال حاضر فعال بوده ولی امیدواریم در دو سه ماه آینده با توجه به دستور شهردار بتوانیم بوستان‌ها را توسعه دهیم.

معاون خدمات شهری شهرداری قم با تأکید بر اینکه ۵ پروژه نخست بوستان ۱۰۰۰ هکتاری در دست اقدام است، گفت: این پروژه بزرگ یک نوار شرقی بوده که از جنوب شهر شروع و تا شمال شرقی شهر کشیده می‌شود، این باند ۱۰۰۰ هکتاری دارای ۷ پروژه مهم است که امسال ۴ مورد آن به بهره‌برداری می‌رسد. سید امیر سامع با اشاره به اهمیت توسعه فضای سبز شهری، اظهار داشت: در سال جاری چند بوستان زیبا و مجهز در محله‌های یک و پنج منطقه هشت با مساحت ۳۰ تا ۴۰ هزار متر افتتاح می‌شود، البته این بوستان‌ها در حال حاضر فعال بوده ولی امیدواریم در دو سه ماه آینده با توجه به دستور شهردار بتوانیم بوستان‌ها را توسعه دهیم.

محمد جواد مختاری

آب را به هنر کیمیا کنیم

آب گنجینه‌ای که این روزها بسیار درباره آن صحبت می‌شود، منبعی که مدیریت صحیح آن نشان از توسعه‌یافتگی داشته و باید به‌صورت کلان و با نگاهی جامع به مسائل آن توجه کرد. البته زمانی که صحبت از آب این منبع گران‌بها در سرزمینی با اقلیم گرم و خشکی مانند قم می‌شود باید احساس مسئولیت و حساسیت‌های مدیریتی‌مان را تا چند برابر افزایش داده و با نگاهی مدبرانه‌تر در مصرف به آن توجه کنیم. حال حفظ این در گران‌بها در شهری که نیاز به نفس نیز داشته و توسعه فضای سبزش علاوه بر مطالبه مردمی یک نیاز اکولوژیک است چالش پیش روی مدیران را چند برابر کرده و نیازمند تدبیری فراتر از شعار است. باید یادآور شویم چالش‌های پیش روی مدیران در قم از این نیز فراتر رفته و با توجه به انتقال آب از سرچشمه‌های دز و هزنه‌های تحمیل شده به شهر اجازه خرج کردن این منبع حیاتی را بدون توجه به همه مسائل آن را نداریم. توجه به چرخه آب و اجرای راه‌هایی برای استفاده بهینه از آن امروز یکی از دغدغه‌های شهر قم است، استفاده از آب خاکستری و عدم استفاده از آب شرب در آبیاری درختان مسئله‌ای است که نیازمند همکاری و هم‌افزایی هم ارگان‌ها را داشته و با توجه به آخرین مصوبه هیئت دولت مبنی بر همکاری ارگان‌های مرتبط برای توسعه فضای سبز باید نگاهی جامع به آن داشته باشیم. دنیای امروز دنیای مدیریت منابع است، منابعی که نمی‌توانیم احساس مالکیت شخصی نسبت به آن داشته و تنها امانت‌دار آن برای نسل‌های آینده و فرزندانمان هستیم پس با توجه به سرانه فضای سبز مورد نیاز به ازای هر نفر باید نسبت به هزینه کردن منابع آبی و دست‌یابی به راه‌های نوین اقدامات جدی انجام دهیم. اقداماتی که علاوه بر کمک بر حفظ و افزایش توسعه فضای سبز، به استفاده بهینه منابع آبی نیز توجه داشته و با نگاهی بلندمدت نیازهای حوزه فضای سبز را برطرف کند.

باغ‌پرندگان قم به‌زودی در اختیار همشهریان قرار می‌گیرد

به‌زودی با تکمیل آن، پروژه در سال جاری در اختیار شهروندان قرار گیرد. امراللهی تأکید کرد: با توجه به شرایط اقتصادی موجود در بخش حوزه ساختمان و مصالح ساختمانی انتظارمان این است که ادارات و دستگاه‌های مختلف استان به کمک شهرداری بیایند تا این پروژه‌ها تکمیل شوند. وی در پایان خاطر نشان کرد: از راهور، پلیس‌راه استان و اداره کل راهداری و راه و شهرسازی و شرکت‌های خدمات‌رسان مانند شرکت آب و فاضلاب، برق و گاز می‌خواهیم همکاری لازم برای اتمام پروژه‌ها را با شهرداری و شورای اسلامی شهر داشته باشند تا بتوانیم پروژه‌های شهری را تکمیل کنیم.

رئیس کمیسیون عمران و حمل‌ونقل شورای اسلامی شهر قم به مراحل تکمیل پروژه باغ پرندگان اشاره کرد و گفت: امیدواریم به‌زودی با تکمیل آن، پروژه در سال جاری در اختیار شهروندان قرار گیرد. روح‌الله امراللهی اظهار داشت: افق برنامه‌های مدیریت شهری در این دوره شورا معطوف به تکمیل شبکه معابر و کالبد فضای شهر شده است تا اعضای شورا بتوانند بخشی از عقب‌افتادگی‌های شهر را در حوزه عمران شهری تکمیل کنند. وی به مراحل تکمیل پروژه باغ پرندگان اشاره و تصریح کرد: این پروژه از حیث عمرانی و تاسیسات و فضای سبز در حال تکمیل است، امیدواریم

بوستان بانوان منطقه یک بزودی به بهره‌برداری می‌رسد

جهت احداث بوستان بانوان در روبروی گلزار ۵ هزار متر تملک و دیوارکشی و ابنیه در حال ساخت است. ترکمن افزود: در احداث بوستان بانوان، بستر خوبی آماده و دسترسی خوبی دارد، در جوار این طرح، باغاتی وجود دارد که از مالکین تملک می‌کنیم تا مردم بتوانند از این ظرفیت استفاده کنند، بوستان بانوان در هسته مرکزی و ظرفیت مناسبی به شمار می‌رود و بزودی به بهره‌برداری خواهد رسید.

مدیر منطقه یک قم گفت: منطقه یک از لحاظ فضای سبز منطقه ای برخوردار به شمار می‌رود و بوستان‌های بزرگی در این منطقه واقع شده است، همچنین در فضای شهری، پروژه ۴۰ هکتاری رضوان در حال انجام است که در انتهای بلوار محتشم فاز به فاز جلو می‌رود. مدیر منطقه یک قم خاطر نشان کرد: امسال در احداث بوستان‌ها اعتبار خوبی پیش‌بینی شده و دو بوستان بیش از ۹۰ درصد پیشرفت فیزیکی دارد، ضمن اینکه

ثبت سرانه ۲۰ متر مربعی در شهری با اقلیم کویری قم قابل تقدیر است

مدیرکل دفتر فنی استانداری قم توسعه فضای سبز شهر قم را یکی از موفقیت‌های شهرداری قم در چند سال گذشته دانست و اظهار داشت: امروز ثبت سرانه‌ای برابر ۲۰،۳ مترمربع و ۲۵ میلیون هکتار فضای سبز در شهری با اقلیم کویری قابل تقدیر است. وی رسیدن به استانداردهای جهانی در حوزه فضای سبز را یک ضرورت دانست و افزود:

یکی از دغدغه‌های مهم مدیران استانی در حوزه فضای سبز مدیریت منابع آبی بوده که با اجرای ۶۰ درصدی طرح جامع آبیاری قم قدم بزرگی در مدیریت منابع آبی برداشته شده است. مرتضی رحمان نیای استفاده از پساب تصفیه‌خانه مدول سه را مورد بررسی قرار داد و تصریح کرد: خوشبختانه استفاده از گونه‌های گیاهی کم آب‌بر و تصفیه فاضلاب برای تأمین آب در سازمان پارک‌ها و فضای سبز مورد توجه قرار گرفته و استانداری آمادگی همکاری برای تأمین پساب فضای سبز را دارد. وی سپس به جایگاه بوستان ولایت در فضای سبز شهر قم پرداخت و خاطر نشان کرد: بوستان جنگلی به مساحت ۲۰۰ هکتار و ۳۰ هکتار بوستان شهری در دل بوستان ولایت یکی از اتفاقات خوب شهری در حوزه فضای سبز بوده که باید احیا و فضای سازی آن سرعت بیشتری پیدا کند. رحمان نیای تلاش ۲۰ ساله شهرداری قم را در توسعه بوستان ولایت مورد توجه قرار داد و تأکید کرد: این بوستان موقعیت مطلوبی در دل کویر داشته و شهرداری سالانه یک میلیارد تومان هزینه توسعه این بوستان کرده است.

پیشرفت فیزیکی مطلوب بوستان ۲۰ هکتاری کوثر

مدیر منطقه چهار شهرداری قم از پیشرفت فیزیکی ۵۰ درصدی بوستان کوثر در این منطقه خبر داد. مهدی اصفهانیان مقدم با اشاره به اینکه بوستان کوثر در جنوب شهر قم و در منطقه‌ای کوهپایه‌ای طراحی و اجرا شده، اظهار داشت: این بوستان ۲۰ هکتار مساحت دارد. مدیر منطقه چهار شهرداری قم با اشاره به نقش بوستان کوثر در منطقه چهار برای

توسعه فضای سبز و بهبود محیط زیست شهری، افزود: تا کنون برای احداث این بوستان ۱۴۰ میلیارد ریال هزینه شده و نیمی از کار اجرا به پایان رسیده است. اصفهانیان مقدم گفت: اجرای دیواره‌های سنگی، احداث نمازخانه، احداث دریاچه مصنوعی و ایجاد آب‌نما از جمله اقداماتی است که تا کنون در این بوستان انجام شده است. وی ادامه داد: در حال حاضر خاکبرداری و خاکریزی این پروژه برای ایجاد فضا و زمین مناسب کاشت گونه‌های مختلف در حال اجرا است.

اجرای عملیات بهسازی بوستان نجمه (س)

مدیر منطقه هفت قم گفت: با همکاری آستانه مقدس حضرت معصومه (س) در بوستان نجمه، بخشی از فضا به‌عنوان سوله ورزشی بانوان در حال احداث است. مجید متین‌فر با اشاره به اهمیت ارتقای شاخصه‌های فضای سبز، ورزشی و فرهنگی، اظهار داشت: محدودیت‌هایی در سرانه فضای ورزشی در قم شاهد هستیم که با سیاست‌گذاری شهرداری و شورای اسلامی شهر قم، بودجه‌ای برای مناطق

در احداث سوله‌های ورزشی پیش‌بینی شده است. مدیر منطقه هفت قم خاطر نشان کرد: شهرداری منطقه از این قاعده مستثنی نیست و علی‌رغم محدودیت در تأمین زمین در منطقه هفت با همکاری آستانه مقدس حضرت معصومه (س) در بوستان نجمه، بخشی از فضا به‌عنوان سوله ورزشی بانوان در حال احداث است. متین‌فر ادامه داد: این پروژه در اواخر امسال به بهره‌برداری می‌رسد و فضای خوبی برای بانوان در نظر گرفته شده است، مدیر منطقه هفت قم ادامه داد: سال گذشته بوستان اختصاصی بانوان را به مرحله بهره‌برداری رساندیم که بانوان از این فضا استفاده کنند.

از دیگر کلان شهرها

توسعه بوستان‌ها در دستور کار مدیریت شهری کرمان قرار گرفت

شهردار کرمان گفت: توسعه و تجهیز پارک‌ها و بوستان‌ها در عمق محله‌های این شهر، در دستور کار مدیریت شهری قرار گرفت که بوستان استاد شهریار از آن جمله است. سیدمهران عالم‌زاده شامگاه دوشنبه در آیین بهره‌برداری از بوستان استاد شهریار کرمان افزود: بسیاری از شهروندان از پارک‌ها و فضای سبز محله‌ای بیشتر از بوستان‌های بزرگ، بهره

می‌برند که این موضوع اهمیت رسیدگی به این پارک‌ها را چندبرابر می‌کند. وی اظهار داشت: فضاهای سبز شهری با ایجاد نشاط و شادابی در شهرها، نقش مهمی در بهبود و کیفیت زندگی شهروندان ایجاد می‌کند و هر شهروند می‌تواند به‌دور از هیاهوی زندگی شهری و ماشینی، اوقات آرامی را در فضاهای سبز شهر و بوستان‌ها بگذراند. شهردار کرمان افزود: ساکنان این محدوده از شهر نیز بارها از وضعیت این پارک گلایه داشتند، به همین جهت، توسعه و تجهیز بوستان استاد شهریار به همت شهرداری منطقه سه آغاز شد و امشب به بهره‌برداری رسید. وی با اشاره به اینکه از زمان اجرای فضای سبز محله پانصدسنگاه، حدود ۲۰ سال می‌گذرد، گفت: با توجه به ضرورت توسعه و گسترش فضاهای سبز شهری و ضریب جمعیت بالای این محدوده، تبدیل فضای سبز موجود در این محله به بوستان، با رعایت اصول و استانداردهای لازم، در دستور کار شهرداری منطقه سه قرار گرفت. عالم‌زاده با اشاره به بهره‌برداری از این بوستان در قالب پویش افتتاح و با شعار هر هفته یک افتتاح، به نصب و رونمایی از سردیس استاد شهریار اشاره کرد و افزود: به‌منظور تجلیل از مقام والای هنرمندان به‌واسطه جایگاه ارزشمندی که در جامعه دارند و همچنین توسعه و تبیین نقش هنر در جامعه، لازم است سردیس هنرمندان در معابر و اماکن عمومی نصب شود. وی ادامه داد: در همین راستا و به‌منظور آشنایی بیشتر نسل جوان با مشاهیر فرهنگ و ادب کشورمان و گرامی‌داشت یاد و خاطره این گنجینه‌های ارزشمند ایران اسلامی، سردیس استاد شهریار ساخته و در مجاورت این بوستان نصب شد.

صدر کارت همیار سبز برای شهروندان کرمانشاهی

رئیس سازمان سیما، منظر و فضای سبز شهرداری کرمانشاه از صدور کارت همیار سبز برای شهروندان علاقه‌مند به طبیعت خبر داد. فرامرز رحمتی‌زاده در گفتگو با خبرنگار مهر، اظهار کرد: به دلیل اهمیت موضوع فضای سبز و فرهنگ سازی در این راستا کار طراحی و چاپ کارت‌های همیار سبز را در دستور کار قرار دادیم. وی با اشاره به اهمیت فضای سبز به عنوان

یکی از حیاتی‌ترین نیازهای جامعه امروز افزود: در همین راستا و لزوم فرهنگ‌سازی در زمینه حفظ و گسترش فضای سبز قصد داریم طرح کارت همیارسبز را از مدارس شروع کنیم. رئیس سازمان سیما، منظر و فضای سبز شهرداری ادامه داد: به دلیل شیوع ویروس کرونا و متعاقباً تعطیلی مدارس، توزیع کارت همیار سبز برای شهروندان و دوست‌دارن طبیعت فعلاً در محل سازمان سیما، منظر و فضای سبز شهرداری صورت می‌گیرد. رحمتی‌زاده خاطرنشان کرد: شهروندان می‌توانند برای تهیه کارت همیار سبز، هر روزه و در ساعت اداری به محل سازمان سیما، منظر و فضای سبز شهرداری واقع در کارمندان، جنب مسجد قبا، داخل پارک ملت، قسمت روابط عمومی سازمان مراجعه و پس از تکمیل اطلاعات کارت خود را دریافت نمایند. وی افزود: شهروندان دارای این کارت می‌توانند به واسطه این کارت نکات مثبت و منفی، انتقادات و پیشنهادات مربوط به فضای سبز سطح شهر را به سازمان سیما، منظر و فضای سبز شهرداری اطلاع بدهند و نقش همیار سبز را ایفا کنند. مدیرعامل سازمان سیما، منظر و فضای سبز شهرداری در پایان ابراز امیدواری کرد که با توجه به فرهنگ غنی کرمانشاهیان و مشارکت خوب مردمی در زمینه حفظ، نگهداری و گسترش فضای سبز این طرح نیز با استقبال و همراهی خوب شهروندان روبه‌رو شود.

نیاز آبی فضای سبز کرج ۹۲۰ لیتر در ثانیه است

گفت: ۲۷۰ لیتر در ثانیه توسط ۲۲ حلقه چاه آب خام، ۱۶۰ لیتر در ثانیه توسط ۱۱ حلقه قنات، ۱۵۰ لیتر در ثانیه توسط ۵۶۰ انشعاب آب شرب شهری، ۳۰ لیتر در ثانیه حق‌آبه از رودخانه کرج، ۲۰ لیتر در ثانیه از تصفیه‌خانه و ۲۰ لیتر در ثانیه خط انتقال آب تهران به آبیاری فضای سبز کرج اختصاص می‌یابد. رئیس سازمان سیما، منظر و فضای سبز شهرداری کرج با بیان اینکه ۲۷۰ لیتر در ثانیه کمبود آبی است که هم اکنون برای آبیاری فضای سبز با آن مواجه هستیم، گفت: این کمبود را از دو طریق اصلاح

الگوی کاشت و اصلاح الگوی مصرف جبران می‌کنیم. بضاعتی پور گفت: در اصلاح الگوی کاشت استفاده از گونه‌هایی که نیاز کمتری به آبیاری و شرایط مقاوم‌تری نسبت به کم آبی دارند را استفاده می‌کنیم. وی در خصوص اصلاح الگوی مصرف، گفت: استفاده از پساب حاصل از فاضلاب، اورهال چاه‌های آب خام و همچنین لایروبی قناتی که در اختیار داریم و از همه مهم‌تر ایجاد سیستم انتقال آب خام صحیح از منشأ (چاه و قنات) به محل مصرف (فضای سبز) است. رئیس سازمان سیما، منظر و فضای سبز

پیمان بضاعتی پور در مراسم بهره‌برداری از دومین تصفیه‌خانه فاضلاب محلی کرج، با اشاره به وضعیت آبی این شهر، اظهار کرد: آب مورد نیاز سه هزار و ۴۰۰ هکتار فضای سبز شهر ۹۲۰ لیتر در ثانیه است. وی

توسعه فضای سبز اصفهان با ایجاد «صندوق درآمدی»

خصوصی یا پروژه‌های عمرانی شهر گاهی به ناچار درختان قطع یا جابجا شده و بسته به سن، نوع و فراوانی درخت در شهر برای این امر عوارض وضع می‌شود. وی افزود: تا پیش از این مصوبه‌ای برای وضع عوارض قطع یا جابجایی درختان توسط شورای شهر وجود داشت اما برای آنکه این مصوبه الزام‌آور شود با تصویب شورای شهر جرمه‌ها پنج برابر شد. رئیس کمیسیون بهداشت، سلامت و خدمات شهری شورای اسلامی شهر اصفهان با بیان اینکه تا پیش از این عوارض پرداختی به حساب شهرداری می‌رفت و محل هزینه‌کرد آن مشخص نبود، تصریح کرد: با پیشنهاد کمیسیون بهداشت، سلامت و

خدمات شهری قرار است صندوق درآمدی برای توسعه فضای سبز در شهرداری اصفهان تشکیل شده و عوارض قطع درختان در آن ذخیره شود. وی ادامه داد: بر این موضوع تأکید شد که شهرداری مجاز نیست اعتبارات ذخیره شده در این صندوق را به‌جز محل تعیین شده شورای شهر که همان توسعه فضای سبز شهری است هزینه کند. جواد با اشاره به فرصت یک ماهه به شهرداری اصفهان برای ایجاد این صندوق، اضافه کرد: در نگهداری فضای سبز برای شهرداری الزام وجود دارد و این الزام در مناطقی که سرانه فضای سبز آن‌ها از حد میانگین کمتر است با دقت نظر بیشتری دنبال می‌شود بنابراین ایجاد صندوق

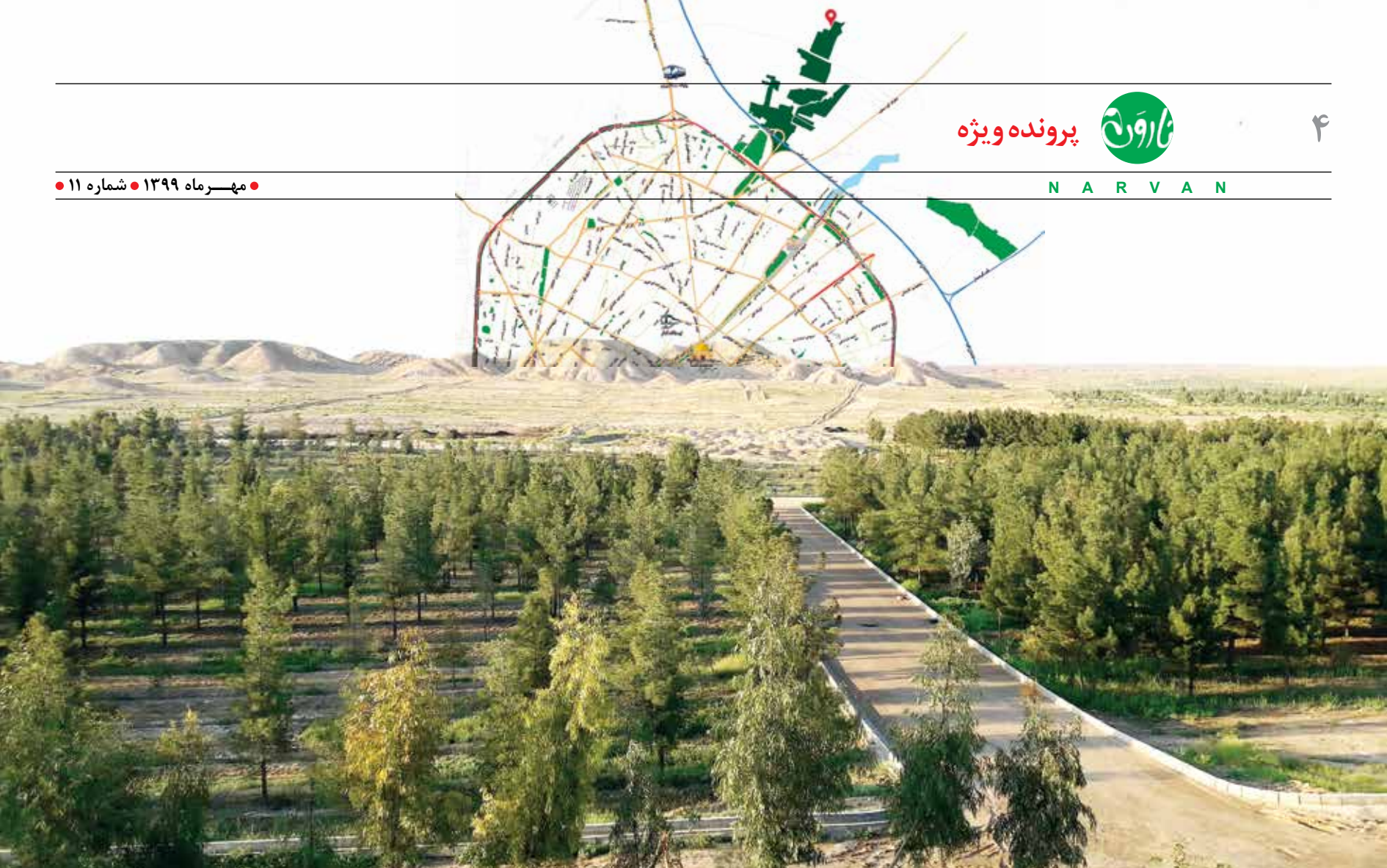
رئیس کمیسیون بهداشت، سلامت و خدمات شهری شورای اسلامی شهر اصفهان گفت: با پیشنهاد این کمیسیون قرار است صندوق درآمدی برای توسعه فضای سبز در شهرداری اصفهان تشکیل شده و عوارض قطع درختان در آن ذخیره شود. عباسعلی جواد در گفتگو با خبرنگار ایمن، اظهار کرد: در ساخت‌وسازهای بخش

باغ ۲ هکتاری گل‌ها در همدان افتتاح شد

شهری بوده که بر همین اساس ساخت و اجرای پارک گل‌ها از اولویت‌های مهم مدیریت شهری به‌شمار می‌آید. کامران گردان در این باره نیز تصریح کرد: با بازسازی بسیار زیبا و بانشاطی که شهرداری منطقه ۲ برای ساخت این پارک انجام داده است جزو یکی از زیباترین پارک‌های شهر محسوب می‌شود و خوشبختانه فضایی برای این منطقه ایجاد شده که مردم بتوانند از خدمات موجود در این پارک بهره‌مند شوند و دیگر نیازی نباشد که

برای تفریح به مناطق دیگری بروند. وی در ادامه افزود: ساخت پارک‌های محله‌ای به‌منظور کاهش ترافیک و حفظ آرامش اهالی آن منطقه است که احساس مشارکت بیشتری با یکدیگر داشته باشند. گردان تأکید کرد: شهر همدان نیز با ساخت و راه‌اندازی این پارک همانند سایر شهرهای بزرگ، زمینه لازم را برای استقبال مسافران در حوزه گردشگری فراهم کرده است. رئیس شورای شهر همدان در پایان از کلنگ‌زنی پروژه دیگری که واقع در منطقه اکباتان است خبر داد و گفت: پارک جنگلی ۲۵۰ هکتاری اکباتان است که یک پارک فرامنطقه‌ای به‌شمار می‌رود و با توجه به واگذاری زمین از طرف منابع طبیعی به شهرداری، تصمیم داریم با استفاده از ظرفیت‌های موجود و طراحی‌های خاصی که در این منطقه ایجاد شده یک فضای سبز دیگری هم بسازیم که هم به‌منظور تقسیم جمعیت و هم مکان مناسبی را برای ورود سایر مسافران و گردشگران به شهر همدان ایجاد کنیم.

بوستانی که هنوز دیده نشده است...

بوستان بزرگ ولایت در مراحل پایانی بهره برداری

تفریح سالم و شاد شهروندان و زائران فراهم کند. راه دسترسی که این روزها خبرهای خوبی از آن شنیده شده و مسئولان سازمان پارک‌ها و فضای سبز شهرداری را امیدوار به تحویلی نو در این بوستان کرده است. بوستانی که بیش از هر چیزی برای بقای خود نیازمند دیده شدن است و باید مدیران استانی نگاهی مهربانانه به آن داشته باشند. امروز شهر قم با وجود همین بوستان‌های زیبا به مقام سومین شهر سبز کشور تبدیل شده و باید بدانیم ساختن شهری سبز در دل کویری بی‌آب و خاک چیزی شبیه معجزه است که بخشی از این اتفاق خوب را درختان سبز و مقاوم بوستان ولایت برای شهر قم رقم زده است.

سه را با عددی برابر ۴ میلیون مترمربع به استانداردهای قابل قبول رسانده و توپوگرافی ویژه آن، این امکان را می‌دهد که با برنامه‌ریزی‌های ویژه اقتصادی به یکی از قطب‌های گردشگری قم تبدیل شود. پارک جنگلی که در مسیر مواصلاتی ۱۷ استان واقع شده و پتانسیل خوبی برای ایجاد فضاهای تفریحی و ورزشی و همچنین اسکان و جذب مهمانان حرم کریمه اهل بیت (ع) دارد. بوستان ولایت اگرچه هنوز راه دسترسی مناسبی ندارد و سال‌هاست منتظر تصمیم و اقدامی برای رفع این معضل است اما روح زنده‌ای دارد که بسیاری از زیرساخت‌های آن آماده شده و می‌تواند مانند بوستان علوی و بوستان غدیر امکانی مناسب برای ساعت‌ها

از عوارضی قم به سمت تهران که رد می‌شویم دقیقاً در شمال و شمال غرب شهر قم بوی خنکای درختانی می‌آید که دیده نمی‌شود و می‌توانیم مدال مظلوم‌ترین بوستان شهر را به گردن ۲۳۰ هکتار بوستان بزرگ ولایت بیندازیم. درختانی که در بیست سال گذشته با توجه به اقلیم نامهربان قم و کمبود منابع آب و خاک پرورش پیدا کرده و امروز بیش از ۳۰ هکتار درخت مثمر را در دل خود جای داده و سال‌هاست در مسیر بادهای شرق به غرب که سوغاتشان از دریاچه حوض سلطان و صنایع کوه سفید مшти نمک و گردوغبار بوده مانند فیلتر اکولوژی عمل کرده و ریه‌های مردم قم را سلامت نگه داشته است. بوستانی که سرانه فضای سبز منطقه

ابوالفضل مهدی نیا

شهردار قم

تکمیل بوستان ولایت نیازمند هم‌افزایی و همکاری همه مدیران استانی است

امروز بوستان ولایت نیازمند نگاه ویژه مدیران استان برای تأمین دسترسی‌های مناسب به آن بوده و باید هرچه سریع‌تر این مشکل با همکاری همه ارگان‌ها مرتفع شود. سقاییان نژاد یادآور شد: از سال ۹۵ که احیای این بوستان با هماهنگی استانداری قم در دستور کار تیم شهرداری قرار گرفته کاشت درختان و اجرای سیستم آبیاری تحت فشار ۲۳۰ هکتار عرصه این بوستان انجام شده است.

دغدغه‌های مقام معظم رهبری در حوزه اشتغال‌زایی باید با دیدی فرا منطقه‌ای به این بوستان نگاه کرد. شهردار قم ادامه داد: بوستان ولایت قابلیت خوبی از نظر توپوگرافی برای ساخت پیست‌های دوچرخه‌سواری و موتورسواری داشته و می‌تواند خدمات منحصربه‌فردی به شهروندان هم‌وطنان در حوزه‌های ورزشی ارائه دهد. وی با تأکید تبدیل محدودیت‌ها به فرصت‌های اقتصادی بیان کرد:

سید مرتضی سقاییان‌نژاد بوستان ولایت را یکی از قطب‌های گردشگری استان قم دانست و اظهار داشت: کارشناسان سازمان پارک‌ها و فضای سبز شهر قم در حال تبدیل این بوستان به پارکی فرا شهری هستند. وی این بوستان را پتانسیل نهفته در حوزه اقتصادی شهر قم عنوان کرد و افزود: سرمایه‌گذاری در این بوستان می‌تواند سرانه اشتغال‌زایی این منطقه را افزایش داده و با توجه به

مدیر عامل سازمان پارک‌ها و فضای سبز شهرداری قم:

فاز نخست بوستان ولایت به مساحت ۳۰۰ هزار مترمربع بزودی آماده بهره‌برداری است

بوستان را از نوع کم آب بر عنوان کرد و گفت: بوستان ولایت با مساحت ۲۳۰ هکتاری صد درصد با سیستم تحت فشار آبیاری شده و شبکه توزیع آب در کل مجموعه اجرا شده است. وی از افزایش ۴۰۰ هکتاری این بوستان نیز خبر داد و تأکید کرد: بوستان ولایت به علت قرار گرفتن در مسیر بادهای نمکی دریاچه حوض سلطان به صورت یک فیلتر اکولوژیکی عمل کرده و با توجه به مساعدت مدیران استانی بزودی ۴۰۰ هکتار به مساحت آن افزوده می‌شود.

سازمان پارک‌ها و فضای سبز شهرداری قم با تأکید بر اتمام مراحل کاشت در عرصه‌های باقی‌مانده تصریح کرد: در چهار سال گذشته عرصه‌های باقی‌مانده کاشته شده و در حال حاضر بیش از ۳۰ هکتار درخت زیتون در مرحله باردهی است. وی درختان کاشته شده در بوستان ولایت را از نوع درختان مثمر دانست و خاطر نشان کرد: بوستان ولایت تنها بوستانی است بیشترین مساحت آن را درختان مثمر از جمله زیتون، انار، سنجد و پسته کاشته شده است. جوادیان گونه‌های کاشته شده در

پیام جوادیان آماده‌سازی فاز نخست بوستان ولایت را مورد توجه قرارداد و اظهار داشت: دسترسی‌های ۳۰۰ هزار مترمربع فاز نخست بوستان اجرا شده و همچنین آسفالت معابر و سرویس‌های بهداشتی و نصب مبلمان شهری آن در حال اجراست. وی از طراحی برکه‌های مصنوعی و دریاچه‌های کوچک در این بوستان خبر داد و افزود: با توجه به توپوگرافی این بوستان برای جمع‌آوری آب‌های سطحی برکه‌های مصنوعی و دریاچه‌های کوچک طراحی شده است. مدیر عامل

سرپرست شهرداری منطقه سه قم مطرح کرد:

آیندهای جذاب برای یک بوستان رها شده

و... انجام شده است. مدیر منطقه سه شهرداری قم بیان داشت: تا کنون چهار میلیارد تومان در این بوستان هزینه کرده‌ایم و این کار با ایجاد مبلمان شهری و رسیدگی به وضعیت فضای سبز ادامه دارد. روحانی وزیر با اشاره به هزینه سنگین هفت میلیارد تومانی برای تأمین روشنایی این قسمت از بوستان، خاطر نشان کرد: تلاش می‌کنیم کار بهسازی و ایجاد مبلمان شهری در این بوستان را تا پایان سال به حدی برسانیم که شهروندان بتوانند حداقل در روز از این بوستان استفاده کنند و تأمین روشنایی هم سال آینده انجام خواهد شد.

آبیاری نوین در آن نصب شده است؛ با اینهمه سالهاست که این بوستان رها شده و بدون مسیر ورودی و مبلمان شهری، امکان استفاده برای شهروندان را ندارد. روحانی وزیر با اشاره به وجود طرح مصوب برای ۳۰ هکتار از این بوستان، گفت: در این طرح مصوب پروژه‌هایی مانند پیست موتورسیکلت، زمین فوتبال، والیبال، سالن ورزشی، پیست شترسواری و... برای آینده پیش‌بینی شده است. وی با اشاره به اینکه شهرداری بهسازی و ایجاد مبلمان شهری در ۱۸ هکتار ابتدایی این بوستان را آغاز کرده، افزود: در این محدوده جدول کاری، آسفالت، ایجاد سکو، نصب نیمکت

مدیر منطقه سه شهرداری قم با اشاره به طرح بهسازی و ایجاد مبلمان شهری در ۳۰ هکتار از بوستان ولایت، گفت: برنامه‌های جذاب گردشگری و تفریحی برای این بخش پیش‌بینی شده است. مهرداد روحانی وزیر در گفت و گو با شهرنیوز، با اشاره به مساحت ۲۳۰ هکتاری بوستان ولایت، اظهار داشت: این بوستان از اراضی پشت کوه سفید تا نزدیک به نمایشگاه بین‌المللی گسترده است و یک ظرفیت بالقوه برای استفاده تفریحی شهروندان دارد. مدیر منطقه سه شهرداری قم افزود: قسمت عمده بوستان ولایت در گذشته درختکاری شده و حتی سیستم‌های

پروژه‌های اجرا شده در حوزه مدیریت منابع آبی در سال ۹۸

خبر خوش این است که خوشبختانه مدیریت منابع آبی در حوزه فضای سبز شهر قم در سال‌های گذشته به یکی از دغدغه‌های مدیران این حوزه تبدیل شده تا جایی که به گفته پیام جوادیان ۵۵ پروژه در حوزه اجرا و توسعه سیستم‌های آبرسانی تنها در سال ۹۸ با اعتباری بالغ بر ۴ میلیارد تومان در مناطق مختلف شهرداری به بهره‌برداری رسیده است. پروژه‌هایی از جمله پروژه شاخص انتقال آب و شبکه خام اصلی پردیسان به طول ۱۴ کیلومتر و مخزن ۴۰۰ مترمکعبی و پوشش نیمی از مساحت پردیسان به صورت ثقلی و با لوله ۲۵۰ میلی‌لیتر و همچنین اجرای شبکه آب خام منطقه چهار که بزرگ‌ترین پروژه در چند سال اخیر بوده است. پروژه‌ای که با جمع‌آوری آب از چند منبع تأمین و سپس پمپاژ به مخزن هزار مترمکعبی که در ارتفاعات بین صفاشهر و شهرک قدس قرار دارد و در برگشت به صورت ثقلی محدوده‌های بین بوستان علوی، بلوار غدیر، شهرک قدس، صفاشهر و بلوار امین و تمام فرعی‌های این منطقه را تحت پوشش قرار می‌دهد. در این پروژه که عملیات لوله‌گذاری آن در سال ۹۸ اجرایی شده ۶ کیلومتر لوله‌گذاری ۲۵۰ میلی‌متر و ۱۵۰۰ متر خط ۱۶۰ میلی‌متر به کار رفته است. یکی دیگر از پروژه‌های شاخص سال ۹۸ اجرای شبکه خام منطقه ۵ و محدود جمکران است که مخزن آن در ارتفاعات کوه دوبرادران واقع شده و حجم مخزن ذخیره آبی آن ۵۰۰ هزار لیتر است. در این پروژه نیز ۷ کیلومتر لوله ۲۰۰ میلی‌متر اجرا شده و مخزن شماره دو آن نیز در نیمه دوم سال ۹۹ افتتاح می‌شود.

حذف آبیاری تانکری در بیش از ۹۰ درصد عرصه‌های سبز شهر قم

امروز در شهر قم بیش از ۹۰ درصد عرصه‌های سبز سیستم‌های نوین آبیاری در آن اجرا شده و دارای خطوط لوله‌کشی و آبیاری قطره‌ای و تحت فشار است و حتی مدیریت منابع آب از حوزه فضای سبز شهری فزاینده و کشاورزی نیز مورد توجه قرار گرفته است. سید امیر سامع معاون خدمات شهری شهرداری قم با بیان کمبود منابع آبی به‌عنوان یک چالش در شهر قم تصریح می‌کند: یکی از برنامه‌های اولویت‌دار شهرداری قم حذف آبیاری تانکری در عرصه‌های سبز بوده و با توجه به برنامه‌ریزی‌های انجام شده حذف آبیاری عرصه‌های سبز با تانکر در اولویت قرار گرفته است. شهردار قم از حذف صددرصدی آبیاری با تانکر در حاشیه بلوار آیت‌الله بروجردی خبر می‌دهد و بیان می‌کند: فضای سبز حاشیه دو طرف بلوار مرجعیت به صورت ۱۰۰ درصدی لوله‌گذاری شده و دیگر نیازی به آبیاری با تانکر نبوده و در این پروژه ۶ هزار متر لوله ۵۰ میلی‌متر، ۳ هزار متر لوله ۱۱۰ میلی‌متر، ۸ هزار و ۶۰۰ متر لوله ۹۰ میلی‌متر و ۴ هزار و ۹۰۰ متر لوله ۱۶۰ میلی‌متر با اعتباری بالغ بر ۱۱ میلیارد ریال به کار رفته است. البته آبیاری شبانه نیز یکی از اقداماتی است که در راستای مدیریت بهینه آب در شهر قم در دستور کار قرار گرفته زیرا با آغاز دوره گرما در قم که از نیمه خردادماه تا نیمه شهریور است برای حفظ فضای سبز و مدیریت صحیح زمان آبیاری عرصه‌های فضای سبز آبیاری‌ها در سه تایم صبح زود، بعدازظهر و شب هماهنگ شده و از ۱۰ صبح تا ۵ عصر هیچ آبیاری انجام نمی‌شود.

آب را به هنر

جهشی بزرگ در مدیریت

آب، واژه‌ای که خود به‌اندازه هزار صفحه گزارش دارای مفهوم و معنایی است که بخش مهم آن مربوط به نسل حاضر است و باید اعتراف کنیم بسیاری از گذشتگان در سراسر دنیا با آن آشنا نبوده‌اند، اگرچه مردم ایران به علت خشک‌سالی‌های زیاد و اقلیم خشک مرکز کشور مدیریت آب را با احداث قنات به نام خود ثبت کرده و مهم‌ترین شاخصه توسعه‌یافتگی را از زمان باستان با خود به همراه داشتند. اما امروز آب و مدیریت منابع

اقدامات انجام شده در حوزه فضای سبز در ۵ سال گذشته

آرام آرام در حال عادت کردن به چهره شهر هستیم، کاش فراموش نکنیم روزی نام شهر قم که آورده می‌شد تنها آب‌شور و آسفالت نرم شده از آفتاب در ذهنمان تداعی می‌شد اما مدت‌هاست قدم زدن و پیاده‌روی در خیابان‌ها و بوستان‌ها یکی از تفریحات و ورزش‌های فرح بخشی از اهالی قم شده است. اما امروز گاهی خنکای هوا و بوی عطر گل‌ها قبل از تابلوی راهنمایی مسیر رسیدن به میدان و یا بوستانی را نوید می‌دهد و فاصله این تغییر هوا انقدر کم شده که فرصت بیان جمله‌ای در وصف این لطافت و خنکا را به آدم نمی‌دهد. و باید اعتراف کنیم که یادش خیر نیست روزهای سال ۹۴ که مساحت فضای سبز تنها ۱۷ میلیون ۵۶۶ هزار و ۹۹۰ بود در حالی که امروز عدد ۲۵ میلیون ۴۵۶ هزار و ۷۸۸ مترمربع فضای سبز، شهر قم را به سومین شهر سبز کشور تبدیل کرده یعنی در ۵۴ ماه گذشته ۷ میلیون و ۸۸۹ هزار و ۷۹۸ مترمربع به فضای سبز شهر قم اضافه شده است. سید مرتضی سقاییان نژاد اقدامات انجام شده در حوزه فضای سبز در شهر قم را در کشور منحصر به فرد دانسته و می‌گوید: ساخت ۹۸ بوستان در ۵۴ ماه به مساحت ۶۳۰ هزار و ۱۲۲ مترمربع عددی است که در کشور به نام قم ثبت شده است. همچنین مساحت فضای سبز جنگلی در سال ۹۴ عددی برابر ۱۳ میلیون و ۹۴۱ هزار و ۱۱۰ مترمربع بوده در حالی که در سال ۹۸ به ۱۹ میلیون و ۴۲۵ هزار و ۲۳۵ مترمربع رسیده و در مجموع ۵ میلیون و ۴۸۴ هزار و ۱۲۵ مترمربع افزایش ثبت شده است. پیام جوادیان نیز با تأکید بر مدیریت آب در برنامه‌های توسعه فضای سبز شهر قم خطوط انتقال آب را در سال ۹۴ برابر ۹۷ هزار متر اعلام می‌کند در حالی که این عدد در سال ۹۸ به ۲۲۵ هزار و ۶۰۰ متر رسیده و میزان اجرای خطوط انتقال آب و ساخت مخازن در این مدت ۱۲۸ هزار و ۶۰۰ متر با اعتباری بالغ بر ۳۹۰ میلیارد و ۲۵۰ میلیون ریال بوده است. و باید بگوییم مدیریت منابع آب با افزایش ۹ میلیون و ۸۷۰ هزار مترمربع عرصه‌های تحت پوشش آبیاری نوین به خوبی توجه شده و ۲ میلیون و ۴۰ هزار مترمربع عرصه‌های تحت پوشش آبیاری نوین در سال ۹۴ به ۱۱ میلیون و ۹۱۰ هزار مترمربع در سال ۹۸ رسیده است. واقعیت این است که آنچه در این گزارش مرور کردیم تنها بخشی از اقدامات انجام شده در این ۵۴ ماه گذشته بوده و با نگاهی کوتاه به اعداد و ارقام می‌توانیم انتخاب استان قم به عنوان الگویی در حوزه فضای سبز کشور را تأیید کنیم. شهری در دل کویر بدون منابع آب و حتی خاک مناسب، امروز زمردترین شهر کویری شده و می‌توانیم در خنکای سایه درختانش تمام لحظه لحظه شهر را قدم بزنیم. شهری که از امروز در کنار نام حرم مطهر حضرت معصومه (س) و مسجد مقدس جمکران سرسبزی و بوستان‌هایش نیز شهره عام و خاص خواهد شد.

افتتاح و بهره‌برداری تصفیه‌خانه پساب و فاضلاب پردیسان

مدیرعامل سازمان پارک‌ها و فضای سبز شهرداری قم یکی دیگر از اقدامات انجام شده در حوزه مدیریت آب را احداث، راه‌اندازی و بهره‌برداری از تصفیه‌خانه پساب و فاضلاب شهرداری می‌داند و بیان می‌کند: ۳۰ لیتر پساب با تکمیل تصفیه‌خانه تپه‌های اعلایر راه‌اندازی شده و حدود ۷۰ هکتار از اراضی جنگلی با استفاده از این پساب آبیاری می‌شود. وی در تشریح فاز دوم این پروژه خاطر نشان می‌کند: فاز دوم این پروژه تصفیه‌خانه لوکال پردیسان با ظرفیت ۵ لیتر بر ثانیه بوده که توسط آبفا ساخته و تحویل شهرداری شده و فضای سبز جنگلی پردیسان با این تصفیه‌خانه آبیاری می‌شود.

در کیمیا کنیم

منابع آب فضای سبز شهر قم

آب به عنوان مفهومی جهانی به آن پرداخته می‌شود و یکی از دغدغه‌های مدیران در همه کشورها به حساب می‌آید و باید اعتراف کنیم مدیریت منابع آبی در مناطقی مانند شهر قم که از محرومیت بیشتری برخوردار است و آن را با هزینه‌ای گزاف از سرزمینی دور به شهر انتقال می‌دهند، مسئولیت سنگینی بر دوش مدیران گذاشته و نیازمند تدبیری عالمانه و بلندمدت است.

فضای سبز

وقتی که از شلوغی و ترافیک خسته شده‌اید و دوست دارید تا کمی اکسیژن استنشام کنید، چه چیزی می‌تواند بهتر از استراحت و رفتن به یک پارک باشد؟ در دنیا شهرهایی وجود دارند

پارک‌های زیبا در شهر

وقتی صحبت از بهترین پارک‌های شهر دنیا می‌شود، نمی‌توان اسمی در قلب لندن واقع شده است و میلیون‌ها نفر هر سال از آن دیدن می‌کنند. این پارک، بیشتر سخنرانی‌ها و اعتراضات و تظاهرات در لندن در این پارک برگزار می‌شود و در آن زمین‌های شنا، گلف، تنیس و حتی قایق سواری وجود دارد.

پارک بیباک در شهر

این پارک که از سال ۱۹۲۵ پذیرای بازدیدکنندگان بوده است، قدمتی ۱۰۰ ساله و فضای سبز نیست بلکه سازه‌ها و ساختمان‌های تاریخی زیادی را هم دارد. یکی از دیدنی‌ترین بخش‌های این پارک سالان ۴ اژدها و ۹ اژدها است.

پارک مرکزی (Central park) در شهر نیویورک

یکی از معروف‌ترین و بهترین پارک‌های شهر دنیا است که آنقدر معروف است که بارها و بارها در فیلم‌ها، سریال‌ها و برنامه‌های مختلف تصاویر زیادی از آن از زمین و هوا و هر زاویه‌ای که فکرش را بکنید گرفته شده و نشان داده شده است. این پارک در وسط منطقه‌ی منهتن قرار دارد و پر است از درخت‌ها، دریاچه‌ها و گل‌های رنگارنگ، تاریخ این پارک به قرن نوزدهم بر می‌گردد. سنترال پارک یا همان پارک مرکزی، جایی به وسعت ۳۵ هکتار است که سالانه ۳۶ میلیون بازدیدکننده دارد.

پارک گلدن گیت (Golden Gate) در شهر سانفرانسیسکو

دومین پارکی که می‌خواهیم معرفی کنیم هم در شهر سانفرانسیسکو قرار گرفته است، پارکی که آنقدر وسیع است که می‌توانید ساعت‌ها و ساعت‌ها و روزها به گشت‌وگذار در آن پرداخت و خسته هم نشود. در ضمن این پارک از مهم‌ترین جاذبه‌های گردشگری شهر سانفرانسیسکو هم هست، بد نیست بدانید که در گلدن گیت حدود ۱۶۰۰ گونه گیاهی مختلف وجود دارد، این پارک به پروانه‌هایش هم مشهور است. علاوه بر این، رویدادها و اتفاقات مهمی که قرار است در سانفرانسیسکو اتفاق بیفتد، معمولاً در این پارک برگزار می‌شود.

باغ‌های لوکزامبورگ در شهر پاریس

این باغ‌ها قرن هفدهم میلادی توسط ملکه‌ی فرانسه و یکی از اعضای خانواده‌ی قدرتمند مدیچی ساخته شدند. این فضای سبز را به چمن‌های آراسته‌اش، تفرجگاه‌های مشجر و زمین‌های پوشیده از گل می‌شناسند. باغ‌های لوکزامبورگ مانند ریه‌های شهر پاریس عمل می‌کنند. این باغ‌ها در اصل متعلق به کاخ لوکزامبورگ بودند. هر چند این کاخ امروزه محل سنای فرانسه است اما باغ آن پذیرای عموم مردم هستند.

پارک تیوولی گاردنز در شهر کپنهاگ

تیوولی گاردنز یک پارک عمومی نیست و در واقع یک شهرسازی قدیمی بوده که در قلب کپنهاگ ساخته شده است. با قدم گذاشتن در این پارک گویی در زمان به سال ۱۸۴۳ و سال افتتاحش سفر کرده‌اید. با اینکه وسایل این شهرسازی به روز شده‌اند، حس و حال قدیم‌ها هنوز هم باقی است. اینجا همیشه موسیقی زنده پخش می‌شود، رستوران‌های فراوانی وجود دارد و با وجود فضای سبز بسیار و یک بوتیک هتل، مکان بسیار مناسبی برای بازدید و گذراندن وقت است.

سبز ملل

که هر چقدر هم مدرن و لوکس و پیشرفته باشند، باز هم نه تنها از فضاهای سبز غافل نشده‌اند بلکه تعدادی از بهترین پارک‌های شهری دنیا را هم در خود جای داده‌اند.

پارک هایدر (Hyde) در لندن

از پارک هایدر در لندن نبرد. این پارک در واقع یک پارک سلطنتی است که اکنون این پارک از بزرگترین پارک‌های شهری دنیا محسوب می‌شود. علاوه بر گزار می‌شود. هایدر مسیرهای پیاده روی، درچرخه سواری و اسب سواری دارد.

پارک بیهای (Beihai) در پکن

۱۰ ساله دارد و در شهر پکن پایتخت چین قرار دارد و البته که فقط یک پارک در خود جای داده است. پارک بیهای در پکن دارای وسعتی معادل ۶۹ هکتار است که مردم چین نسبت به این سالن‌ها باور مذهبی دارند.

آموزش کاشت ریحان در گلدان و باغچه

از سبزی‌های مورد علاقه ما ایرانی‌ها و از راحت‌ترین سبزی‌هایی که می‌توانید در گلدان و در باغچه بکارید و همیشه رشد خوبی دارد سبزی «ریحان» است. کاشت این گیاه در گلدان در هر فصلی می‌تواند به راحتی انجام شود؛ فقط باید نور و خاک مناسب برای گیاه فراهم کنید تا رشد خوبی داشته باشد. اما بهترین زمان برای شروع کاشت ریحان در باغچه اوایل بهار است. پس بعد از خرید، بذر ریحان را باید ۶ ماه قبل از شروع فصل سرما کاشت.

طریقه کاشت ریحان در گلدان

این گیاه رو می‌توانید به دو روش کاشت بذر و استفاده از قلمه ساقه در گلدان بکارید.

نحوه کاشت ریحان از طریق بذر

اگر گلدان بزرگی دارید حتماً بین بذرهای ۵ تا ۱۰ سانتیمتر فاصله دهید تا نیازی به جابجایی نشا نداشته باشد. سعی کنید که بیشتر از نیم سانتی‌متر خاک روی بذرهای نریزید. سپس با استفاده از آب‌پاش به نحوی که بذرهای جابجا نشوند به گلدان آب بدهید. این کار را تا زمانی که بذرهای از خاک بیرون بیایند انجام دهید. دقت داشته باشید که خاک را مرطوب نگه‌دارید نه باتلاقی، چون باعث پوسیدگی بذرهای خواهد شد. در این زمان گلدان را در گرم‌ترین نقطه منزل قرار دهید تا بذرهای جوانه بزنند. بعد از جوانه زدن بذرهای دیگر اجازه ندهید که خاک گلدان خشک شود. روزانه با استفاده از یک پارچ آب گلدان را آبیاری کنید. ریحان با هر بار چیده شدن مجدداً برگ داده و می‌توانید از آن دوباره استفاده کنید. ولی توجه داشته باشید که حداقل ۲ برگ زمان چیدن روی گیاه بماند.

برای این کار سعی کنید از بذرهای اصلاح شده و تازه استفاده کنید. برای کاشت می‌توانید بذرهای را داخل آب بریزید تا کاملاً متورم شود، ولی این کار اختیاری است و در صورت خشک بودن بذرهای، باز هم سبز می‌شود. گلدان مناسب با میزان نیاز خود به سبزی آماده کنید و سپس داخل گلدان از ترکیب خاک باغچه و خاک برگ پر کنید. سعی کنید از گلدانی استفاده کنید که حداقل ۱۵ سانتی‌متر ارتفاع داشته باشد، خاکی که انتخاب می‌کنید حتماً زهکشی مناسبی داشته باشد و سوراخ‌های زیر گلدان هم حتماً باز باشد.

اگر بذرهای را داخل آب ولرم خیسانده باشید، باید ابتدا بذرهای را از آب خارج کرد و روی روزنامه قرار دهید تا نم آن گرفته شود، در غیر این صورت مستقیماً بذرهای را روی خاک گلدان ریخته و سپس با استفاده از خاک برگ و کمی خاک باغچه روی بذرهای را می‌پوشانیم.

ریحانه مهدوی صفت
کارشناس ارشد باغبانی

شما شهروند گرمی می‌توانید با استفاده‌ها سامانه ارتباط مردمی «گل‌سا» سوالات خودتان را در حوزه پرورش گل و گیاه و مراقبت از فضای سبز با ما در میان بگذارید. شماره پیامکی ۳۰۰۱۳۹۷ درگاه اینترنتی www.QOMParks.ir و یا تماس با تلفن گویای ۳۷۸۲۸۰۸۹ راه‌های ارتباطی ما با شما هستند.

● آقای محمدی: علت این که لکه‌های سیاه و قهوه‌ای بر روی برگ‌های گیاه شمعدانی دیده می‌شود و سپس ریزش برگ‌ها رخ می‌دهد چیست؟ و روش تکثیر آن چگونه است؟

■ پاسخ: لکه‌های سیاه به دلیل آبیاری زیاد و روش نامناسب آبیاری است. آب به خاک گلدان داده شود نه روی برگ‌ها و در آفتاب هم به هیچ وجه غبارپاشی صورت نگیرد. روش تکثیر شمعدانی از طریق قلمه است.

● آقای میرزایی: علت زرد شدن و ریزش برگ‌های گیاه بنجامین چیست؟

■ پاسخ: در فصول رشد (بهار و تابستان) آبیاری باید منظم باشد زیرا مقاومت آن به کم‌آبی پایین بوده و دچار ریزش برگ می‌شود، اما از مرطوب کردن مکرر خاک اجتناب کنید و اجازه دهید سطح خاک در بین دو آبیاری خشک شود، چون آبیاری بیش از حد هم می‌تواند به زرد شدن، قهوه‌ای و لوله‌ای شدن یا ریزش برگ‌ها بیانجامد. اگر برگ‌های سبز سقوط می‌کنند، سرد شدن ناگهانی اتاق و آبیاری با آب سرد علت آن می‌باشد.

● خانم ترابیان: روش کشت هیدروپونیک برای سبزیجات و تهیه وسایل آن را شرح دهید.

■ پاسخ: برای پاسخ به این سوال کتاب هیدروپونیک (روش‌های کشت بدون خاک) از، امیرحسین خوشگفتارمنش، فاطمه حسینی وراضیه آقاجانی یا هیدروپونیک: راهنمای کامل و عملی کشت بدون خاک از بنتون جونز مترجم سعیدرضا وصال معرفی می‌شود که می‌توانید با عضویت در کتابخانه این کتابها را دریافت نمایید.

● خانم افشارمنش: تکثیر دانه انبه و شرایط نگهداری آن به چه نحوی است؟

■ پاسخ: دانه انبه را باز کنید و سپس داخل دستمال گذاشته و آن را اسپری کنید و سپس نگاه دارید تا جوانه بزند و بعد از جوانه زدن آن را داخل گلدان بکارید. در مکان روشن و خیلی گرم نگهداری شود.

نحوه کاشت ریحان از طریق ساقه

سبک منتقل کنید. شما بعد از چند هفته شاهد رشد و جوانه زنی ریحان خواهید بود و می‌توانید به راحتی آن را در خانه برداشت کنید. توجه داشته باشید که میزان آبیاری هم همانند روش بذری خواهد بود.

برای این کار شما باید یک ساقه جوان و سالم از گیاه ریحان را جدا کرده و در داخل یک ظرف شیشه‌ای پر از آب قرار دهید تا ریشه بزند. زمانی که ریشه‌های گیاه به اندازه ۵ سانتی متر رسید، آن را به یک گلدان با خاک

نحوه کاشت ریحان در باغچه

با استفاده از پاشش آب روی خاک محل کاشت را مرطوب کنید. توجه داشته باشید که مراقب شسته شدن بذرها و تجمع آن در یک قسمت از باغچه باشید. سعی کنید روزانه یا صبح و یا عصر گیاه را آبیاری کنید. پس از رشد برگ‌ها سریعاً برگ‌ها را بچینید تا رشد ریحان شما به خوبی انجام بگیرد.

زمین باغچه را با استفاده از بیل شخم زده و محلی مسطح و هموار را آماده کنید. توجه داشته باشید که محلی انتخاب کنید که روزانه ۶ الی ۸ ساعت آفتاب کامل به گیاه بتابد. بذر را روی زمین پخش کنید و سپس روی آن را با استفاده از کود حیوانی و یا خاک حدوداً نیم سانتی‌متر بپوشانید.

نیازها و شرایط محل کاشت ریحان

خاک مناسب

اکثر سبزی‌هایی که می‌خواهید در داخل گلدان بکارید را در خاکی از ترکیب خاک باغچه و خاک برگ یا پرلیت بکارید تا حاصلخیزی آن بالا باشد.

تغذیه

اگر از کود حیوانی برای کاشت در باغچه استفاده کردید، دیگر نیازی به کودهای اضافی نیست و سعی کنید از کودهای شیمیایی نیز استفاده نکنید؛ چون هدف ما کاشت محصولات ارگانیک است. ولی برای بهتر شدن ریحان‌های خود میتونید از ورمی کمپوست بعد از ۲ هفته از کاشت استفاده کنید.

نیاز آبیاری

این گیاه به آبیاری منظم نیاز دارد. اگر گیاه شما در گلدان هست سعی کنید محل کشت را مرطوب نگهداری کنید و اگر در باغچه کاشته شده با استفاده از کودهای حیوانی (گاوی) محل را محل را مرطوب کنید و روزانه گیاه را آبیاری کنید.

نور مناسب

همه گیاهان مخصوصاً سبزی‌ها برای رشد به نور زیاد احتیاج دارند. گلدان را در محلی پر نور و آفتابگیر قرار دهید.

مشکلات و بیماری‌های احتمالی

سبزی‌هایی که در گلدان و داخل خانه کاشته می‌شوند به ندرت آفت می‌زنند، ولی برای جلوگیری از آفت زدن سبزی‌ها هر چند وقت یکبار مقدار خیلی کمی آب را با الکل مخلوط کنید و به صورت سمپاشی روی گیاه بپاشید. اگر ریحان‌های شما مورد حمله شته‌ها هم قرار گرفته باشد، با این کار از بین خواهند رفت.

جلسه همفکری با سمن‌های زیست‌محیطی با حضور مدیر عامل سازمان پارک‌ها و فضای سبز و مدیر کل محیط‌زیست استان

برگزاری کمیته‌های فنی، علمی، پژوهشی و راهبردی سازمان در دوران شیوع ویروس کرونا

بهره برداری از فاز نخست سیستم روشنایی بوستان جنگلی غدیر

شهرسازی بوستان غدیر

بهره‌برداری از پارک موزه انقلاب اسلامی و دفاع مقدس شهر قم

